



zomer 2016

## Verslag activiteiten 2015

### 1. Algemeen

In 2015 stonden twee thema's centraal in de activiteiten van ANGSAW: (1) de urgentie van betere verbindingen tussen Noord en de rest van de stad; (2) de verandering van de bestuurstructuur van de stad en de noodzaak van nieuwe vormen van zeggenschap en democratie op lokaal niveau.

Dat betekent niet dat andere kwesties geen aandacht kregen. De agenda van ANGSAW wordt immers ook bepaald door actuele ontwikkelingen die relevant zijn voor de leefkwaliteit van Noord.

In 2015 ging het om (a) de herprofilering van de Klaprozenweg t.b.v. een vrije busbaan, (b) de evaluatie van de Beleidsvisie van Waterland, (c) de positie van kunst en cultuur op de NDSM-werf, en (d) het ontwerp van het Schegpark op Overhoeks.

Eind 2015 hebben we ook afscheid moeten nemen van twee bestuursleden, die niet meer in staat waren om het bestuurslidmaatschap van ANGSAW te combineren met andere verplichtingen, die zij hebben: Anita Aleva en Marcel van Wees.

### 2. “Sprong over het IJ”

De door ANGSAW in November 2014 georganiseerde bijeenkomst “*Noord uit het isolement*” over de noodzaak van een netwerk van bruggen en andere verbindingen over het IJ functioneerde als aftrap voor een reeks door de gemeente in 2015 georganiseerde ateliers over de vraag welke verbindingen op termijn noodzakelijk zijn en waar die verbindingen zouden moeten komen.

ANGSAW heeft uiteraard intensief deelgenomen aan deze ateliers en daarbij o.m. aandacht gevraagd voor een evaluatiecriterium waar vrij makkelijk aan voorbij wordt gegaan, namelijk de effecten van de betreffende voorstellen op de beeldkwaliteit en de ruimtelijkheid van Het IJ als *Hèt Blauwe Plein van Amsterdam*.

Eind juni 2015 werden de voorlopige eindconclusies gepresenteerd: Minimaal 2 bruggen op de flanken (Kop Java-eiland naar Storkterrein en Stenen Hoofd naar Buiksloterham) en onderzoek naar het alsnog aanleggen metrostation Sixhaven of een fiets/voetgangerstunnel naast de metrolijn).

Ook op de korte termijn zijn maatregelen nodig. De gemeente bracht eind april 2015 de Nota Veren 2018 uit. ANGSAW heeft vooral kritiek op het rekenmodel dat in deze Nota gebruikt wordt om inzicht te krijgen in de toekomstige behoefte aan veerverbindingen.

Dat zogenaamde Genmod-model leidt naar onze overtuiging tot een onderschatting van de toekomstige behoefte. Het betreffende rekenmodel laat belangrijke factoren buiten beschouwing zoals de autonome toename van het fietsverkeer t.o.v. andere vervoersvormen en het groeiend aantal bezoekers van evenementen en culturele voorzieningen in Noord.

Die kritiek heeft ANGS AW naar voren gebracht tijdens een vergadering van de Bestuurscommissie over de betreffende nota. De Bestuurscommissie heeft dat verwerkt in hun advies aan de gemeenteraad. Maar dat advies kreeg daar nauwelijks aandacht.

### **3. Politiek-bestuurlijke centralisatie en nieuwe vormen van democratie**

De reorganisatie die voortvloeit uit de in 2014 gerealiseerde opheffing van de stadsdelen bleek aanzienlijk meer tijd in beslag te nemen dan was voorzien. Dat betekent dat het ook in 2015 lang onhelder bleef hoe de relatie tussen gemeentebestuur en bestuurscommissies zich zou ontwikkelen. Gaandeweg werd echter steeds duidelijker dat bestuurscommissies hoofdzakelijk een louter adviserende rol wordt toebedeeld. De ontwikkeling naar een sterk gecentraliseerde beleids- en besluitvormingsorganisatie is uiteindelijk onmiskenbaar. Dat geldt dus ook voor de ambtelijke organisatie. Het functioneren van het ambtelijk apparaat werd onvermijdelijk op de proef gesteld door de vele personele verschuivingen in posities en/of takenpakketten.

Voor ANGS AW betekende deze transformatie een soms moeizame zoektocht naar de meest effectieve manier om in de nieuwe opzet onze ideeën bij politiek bestuurlijke beleidsmakers en besluitvormers naar voren te brengen.

Tegelijkertijd speelde de algemene discussie over nieuwe vormen van democratie om de burger meer invloed te geven op politieke menings- en besluitvorming.

Op diverse plaatsen in Nederland werden initiatieven genomen om in navolging van de door David van Reybrouck in België gelanceerde G-1000.

ANGS AW heeft in 2015 drie interne discussiebijeenkomsten georganiseerd over de vraag of een G-1000 (of -500 of -200) in Noord wenselijk/mogelijk is en welke ervaringen er zijn met deze uit België afkomstige vorm van burgerparticipatie:

- De eerste bijeenkomst (ANGS AW-raad van 30 juni 2015) werd ingeleid door Eisse Kalk (Stichting Agora), gangmaker en pleitbezorger van burgerinitiatieven gericht op versterking van lokale democratie (Initiatiefgroep Lokale Democratie en Manifest “*Maak de Buurtwet*”).
- De tweede bijeenkomst (ANGS AW-raad van 24 augustus 2015 werd ingeleid door Frank van Dorp, één van de initiatiefnemers van de G-250 in De Pijp).
- De laatste bijeenkomst (ANGS AW-ledenvergadering van 10 september 2015.) werd ingeleid door Bart Cossijn, initiatiefnemer van de Amsterdamse Burgertop van 6 juni 2015.

Vervolgens is gesproken met het DB van de Bestuurscommissie Noord over hun houding t.o.v. een burgertop in Noord. Men bleek van mening dat de door de Bestuurscommissie georganiseerde buurtgesprekken een afzonderlijke burgertop overbodig zouden maken.

Eind november 2015 bracht B&W een nota uit onder de titel “Ruimte voor maatschappelijk initiatief”. In die nota worden burgerinitiatieven omhelsd maar strikt onderscheiden van beleid: “*We spreken van maatschappelijk initiatief wanneer samenwerkingsverbanden van bewoners, ondernemers en/of maatschappelijke organisaties het heft in handen nemen om een maatschappelijk doel na te streven en daarbij zelf de uitvoering ter hand te nemen. Daarmee onderscheidt een maatschappelijk initiatief zich van beleidsparticipatie*”.

De opstelling van zowel gemeentebestuur als bestuurscommissie was voor het ANGS AW-bestuur aanleiding om af te zien van het initiatief om in Noord een burgertop te organiseren.

#### **4. De Klaprozenweg: een barrière met nauwelijks dwarsverbindingen**

De relatie tussen de IJ-oeverontwikkelingen en de daarachter gelegen woonwijken is een belangrijk aandachtspunt voor ANGS AW. Naar onze overtuiging moet voorkomen dat de IJ-oevers en de daarachter gelegen gebieden zich ontwikkelen tot twee totaal verschillende leefwerelden die niets met elkaar te maken hebben.

Dat betekent dat het van groot belang is om beide gebieden zo optimaal mogelijk met elkaar te verbinden zowel in fysieke zin (infrastructuur) als in programmatisch opzicht.

Wat betreft de westzijde van de Noordelijke IJ-oevers vormde de Klaprozenweg tezamen met de Cornelis Douwesweg van oudsher een belangrijke fysieke barrière tussen IJ-oevers en daarachter gelegen woonwijken. De herprofilering van de Klaprozenweg bood naar onze mening een uitgelezen kans om ook dit probleem aan te pakken.

Vanaf het begin af aan heeft ANGS AW daarom gepleit voor aandacht voor het belang van voldoende goed gereguleerde dwarsverbindingen.

Het definitieve ontwerp bleek echter een zeer beperkt aantal met verkeerslichten gereguleerde overgangen voor fiets/voetgangers te bevatten. Het ontwerp is uitsluitend gericht op de realisatie van een vrije busbaan voor een snelle OV-verbinding naar Zaanstad.

ANGS AW heeft ingesproken bij de raadscommissie *Infrastructuur en Duurzaamheid* om toch nog aanpassingen van het ontwerp mogelijk te maken. Helaas zonder resultaat.

#### **5. Evaluatie Beleidsvisie en Toetskader Stadsrandpolder Waterland**

De toekomst van Waterland is een thema waarmee ANGS AW zich al een aantal jaren intensief bezig houdt.

Waterland vervult niet alleen een agrarische functie maar vervult ook een belangrijke ecologische functie: als uniek broedgebied voor weidevogels. En daarnaast heeft Waterland een bijzondere landschapskwaliteit. Daarom moet Waterland ook beter ontsloten worden voor Amsterdammers en bezoekers van Amsterdam.

Het gaat bij Waterland om een delicaat evenwicht tussen de verschillende functies. Behoud van dat evenwicht vereist een uitgekiende regie want er dreigen ook ontwikkelingen die ertoe kunnen leiden dat die functies elkaar in de weg gaan zitten.

Vanaf het najaar van 2010 heeft ANGS AW zich in nauwe samenwerking met de Centrale Dorpenraad en het Toeristisch Ondernemersplatform ingezet voor de ontwikkeling van een gebiedsvisie voor Waterland. De beleidsvisie die door de gemeenteraad eind 2012 werd vastgesteld, beschouwden wij als een eerste stap. Bij dat besluit werd ook door de gemeenteraad het belang van een evaluatie onderkend.

Eind 2014 werd een eerste evaluatie uitgebracht, die naar ons oordeel volstrekt onder de maat is.

Deze evaluatie door de gemeente blijft beperkt tot de gang van zaken bij bedrijfsbeëindiging, bedrijfsverplaatsing en bedrijfsvergroting in de agrarische sector. Het belang daarvan staat buiten kijf maar een serieuze monitoring van de ontwikkelingen van de natuurwaarden (hoe gaat het met de weidevogels), de beeldkwaliteit van het Waterlandse landschap, en de toeristische faciliteiten in Waterland mag in een volwaardige evaluatie niet ontbreken!

Ook ontwikkelingen op het terrein van duurzame landbouw (of het gebrek daaraan) blijven ten onrechte buiten beschouwing. ANGS AW heeft haar kritiek uitvoerig toegelicht in een brief aan wethouder Choho. Zonder resultaat.

De toekomst van Waterland zal dus voorlopig wel een belangrijk issue blijven voor ANGS AW en verwante organisaties.

## **6. De identiteit van de NDSM-werf en de positie van kunst en cultuur**

Het bijzondere karakter van de NDSM-werf wordt aangeduid als “mix-to-the-max”: extreme menging van functies waarbij het van belang is om zowel de historie van de werf als het culturele imago te respecteren.

Met name de positie van kunst en cultuur op de werf staat onder druk. Voor het behoud van die positie is het van groot belang dat de beoogde culturele bestemming van de Lasloods daadwerkelijk wordt ingevuld.

ANGSAW is al vanaf 2010 bezig om aandacht te vragen voor het feit dat de ontwikkelaar zich niet houdt aan het erfpachtcontract voor de Lasloods. De loods is nog steeds niet gerestaureerd en de culturele bestemming laat op zich wachten. In de zomer van 2015 kwam naar buiten dat een veelbelovend plan voor een mega galerie -complex in de Lasloods door de ontwikkelaar naar de prullenmand werd verwezen. Die gebeurtenis was voor ANGSAAW aanleiding om de kwestie opnieuw aan te kaarten. Zonder resultaat.

## **7. Schegpark Overhoeks**

Op verzoek van de bewonersorganisatie van Overhoeks werd ANGSAAW betrokken bij de discussies over het ontwerp van het Schegpark. In verschillende discussieronden werden de uitgangspunten en het Voorlopig Ontwerp aan de orde gesteld. Dat ontwerp is naar de mening van ANGSAAW goed doordacht. Wel waren we van mening dat een windonderzoek nodig is om na te gaan in hoeverre de verblijfskwaliteit gaat lijden onder mogelijke valwinden als gevolg van de hoogbouwtorens.

Harry van den Berg,  
Voorzitter ANGSAAW